

**ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА І ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ: КРЕАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
ВЗАЄМОВПЛИВУ****Резюме**

Нарівні з позитивними тенденціями розвитку сучасного постіндустріального суспільства вчені спостерігають негативні сигнали та передумови щодо подальших перспектив людства. У педагогічному просторі ці передумови знаходять вирішення в недалекоглядній орієнтації на короткострокові інтереси та побажання того, хто навчається, підтримки паттерна «раціональної людини» та заміни ідеалів на цінності під час формування світоглядної позиції студентів. На думку науковців, сучасна система освіти більше зорієнтована на створення особистості, яка має оптимально функціонувати у суспільстві споживання та, водночас, задовольняти бажання клієнтів (як сфера освітянських послуг). Відтак, вітальні аспекти біологічного розвитку та вдосконалення студентів розглядаються переважно в контексті власного вибору того, хто навчається, а в соціально-антропологічній площині – прерогативою медичних працівників. Олімпійська освіта репрезентує суспільству не тільки інформацію, історичні матеріали та посилання на досягнення видатних діячів спорту, але й апелює до перевірених часом ідеалів олімпізму, зокрема всебічного розвитку людини. Фізичне виховання як антропологічна константа педагогічних конструктів у суспільстві потребує не тільки короткострокових, тактичних орієнтирів. У сучасному суспільстві надмірного споживання та універсальних цінностей молодій людині бракує ідеалів, пов'язаних із чеснотами, що акумулюють моральні, етичні та вольові аспекти виховання з імпульсом удосконалення біологічної природи людини та самовдосконалення. Тож, метою статті є визначення потенціалу взаємозв'язку і взаємовпливу Олімпійської освіти і фізичного виховання студентів. Дослідження присвячене аналізу взаємозв'язку базових чинників античної олімпійської традиції і сучасних уявлень щодо використання потенціалу олімпійської освіти в системі фізичного виховання студентської молоді. Специфіка дослідження передбачала використання філософсько-антропологічного, системного, соціокультурного підходів у контексті міждисциплінарного дослідження. Розглядаються полемічні питання складних підтекстів щодо ідеалів та цінностей олімпізму в сучасних педагогічних конструктах. Розглянуто педагогічні, філософсько-антропологічні та соціальні передумови ідей олімпізму в контекстах як системного, так і селективного підходів. На матеріалі теоретичних узагальнень з'ясовано характер педагогічних впливів «олімпійської освіти». Виявлено потенціал симбіозу олімпійської освіти та фізичного виховання в контексті ретрансляції ідеалів всебічного гармонійного розвитку людини.

Ключові слова: фізична культура; фізичне виховання; студентська молодь; види виховання; олімпійська освіта.

Вступ. В умовах прискорених трансформацій у культурі постіндустріального суспільства активуються процеси життєтворчості окремої особистості. На жаль, ці тренди не повною мірою торкаються аспектів індивідуального фізичного розвитку, фізичного стану, фізичної підготовленості та питань «тілесності» людини загалом. У той же час ризики щодо фізичного здоров'я сучасної молоді, що пов'язані з малорухомим способом життя та нестачею адекватної рухової активності, тільки зростають. Сучасна молода людина, homo ecomoticus, віддає перевагу «раціональному вибору» як найбільш ефективному в суспільстві споживання. Ця раціональність дотична життю в соціумі та меркантильним потребам індивіда і майже ігнорує фізичний розвиток і саморозвиток людини. Така хибна світоглядна позиція щодо власної тілесності в умовах постійної «раціоналізації» способу життя, на жаль, відсуває на другий план можливість оптимального всебічного розвитку особистості. Відповідно, такий підхід негативно позначається на довгострокових перспективах життєдіяльності індивіда. Також треба зазначити, що уявлення щодо дій людини як дійсно «раціональних» дуже перебільшене.

Ризики щодо відсутності регулярних фізичних навантажень під час природного розвитку організму для молоді людини інколи сумнівні, але мають негативні наслідки в довгостроковій перспективі. У процесі виховання студентської молоді фізичне виховання є найбільш важливим і дієвим механізмом залучення людини до майже необмеженого багажу знань фізичної культури людства. Ефективність цього процесу залежить, не в останню чергу, від майстерного використання викладачем основних положень фізичної культури. Разом з тим, «базова фізична культура» є часткою, складовою частиною педагогічного процесу фізичного виховання, через який презентує теоретично-методичний компонент зазначеної навчальної дисципліни. Тобто, у цьому контексті

фізичне виховання як педагогічна дисципліна може розглядатись як найбільш суттєвий ретротранслятор теоретичної складової фізичної культури серед студентів.

Етимологічні корені значення поняття «культура» відносяться до спадщини Стародавнього Риму («культура» від дієслова «cultio» – обробка, як альтернатива природному). Цицерон застосовував слово «культура» лише разом із вказівкою на об'єкт цього піклування (наприклад, догляд за душею, тілом). Таким чином, традиція пов'язувати культуру з розвитком душі і тіла, а не тільки з матеріальними цінностями, сходиться до античності. Ця традиція розглядає людину не як продукт природи, а більше як продукт обробки – «виховання» (Булатова & Бубка, 2012). Тобто, виховуючи тіло, а загалом і особистість, людина прагнула поліпшити свій природний габітус. Античне уявлення щодо культури, яка пов'язана з «доглядом за тілом», підтримувалося значним практичним досвідом проведення спортивних змагань та практикою підготовки спортсменів до виступів на них у стародавніх Греції та Римі. Саме в той час закладався фундамент фізичної культури сучасної цивілізації як обов'язкової складової культури кожної людини. Практика занять фізичними вправами в гімназіях і палестрах та досвід проведення значних спортивних змагань підтримувалися відповідною релігією, ідеологією, теоретичними здобутками, певними церемоніями. Як важливий елемент буття і культури сформувався «змагальний принцип» – агоністика, який реалізувався в усіх сферах життя людини (праця, мистецтво, спорт) (Булатова & Бубка, 2012; Markis & Georgladiis, 2017). Саме агоністичний принцип, поширений античними греками, а згодом запозичений і римлянами, підтримує життєстійкість, конкурентоспроможність, поступальний рух та розвиток європейської, а загалом і світової цивілізації. У межах цієї традиції фізична культура на кожному новому етапі розвитку суспільства виходить із наявності біологічного, фізіологічного або іншого природного матеріалу в соціально-психологічних контекстах. Тож з античних часів фізична культура та фізичне виховання репрезентується як базова антропологічна константа освіти.

В античній традиції тілесність людини тісно пов'язана з ідеалами калокагатії. Процес виховання у давньогрецькій традиції має максимально забезпечити гармонійний розвиток кожної особистості, розглядається як реалізація соціальних і найвищих духовних потреб, що має бути підґрунтям для формування свідомого ставлення особистості до власної тілесності. Загалом, в античній освіті та вихованні на певний час орієнтиром стає платонівська тріада: музика, філософія, гімнастика, які розглядаються як фундаментальні елементи, що стосуються всіх аспектів існування людини. Ідеали калокагатії у взаємозв'язку з принципом агоністики активували інтерес давньогрецького соціуму до можливостей фізичного розвитку і до змагальної діяльності, спортивних змагань за встановленими правилами.

Сучасні уявлення про фізичну культуру більш прагматичні та пов'язані з її оцінкою як специфічної частини загальносвітової культури, спрямованої на фізичне вдосконалення людини, що забезпечує його соціальну та трудову активність. Фізична культура покликана задовольняти потреби суспільства у спортивній діяльності, фізичній освіті, фізичному вихованні, активному дозвіллі та руховій реабілітації. Фізична культура є, також, мірою та способом усебічного розвитку особистості. Треба зазначити, що на відміну від інших сфер загальної культури, вона інтегрує в людині як природний, так і соціокультурний початок, що характеризується взаємозв'язком тілесного та духовного в індивіді. Оскільки загальний вплив фізичної активності на студентів не може обмежуватися лише тренувальним ефектом, ігноруючи зміни, що стосуються інтелектуальної сфери, морально-вольових, духовних та естетичних чинників, є сенс розглянути взаємозв'язок зазначених факторів у контексті традицій фізичного виховання.

Мета – розглянути потенціал взаємовпливу Олімпійської освіти і фізичного виховання в контексті перспектив життєтворчості студентської молоді.

Методи дослідження. Специфіка дослідження передбачала використання філософсько-антропологічного, системного, соціокультурного підходів у контексті міждисциплінарного дослідження.

Результати. У зазначеній статті ми виділили деякі аспекти щодо дослідження спадковості античних традицій у фізичній культурі як складової загальної культури сучасної цивілізації. Найбільш ефективним висвітлювачем таких традицій у контексті виховання сучасної молоді є педагогічний конструкт «Олімпійської освіти», запропонований Олімпійською академією України (Булатова & Бубка, 2012).

Водночас, на наш погляд, упровадження Олімпійської освіти для студентів непрофільних ЗВО не буде перспективним, якщо вона відокремлена від процесу фізичного виховання. Тож фізичне виховання (як ретранслятор) та Олімпійська освіта (як постачальник змістовного матеріалу) мають визначити базову площину для взаємозв'язку та взаємопідтримки. Зокрема ми приділили увагу таким чинникам:

- репрезентації фізичної культури та фізичного виховання як базової антропологічної константи сучасної освіти;
- визнання соціальної значимості та суспільного характеру фізичної культури з визначенням напрямів застосування та відповідних дефініцій;
- визначення довгострокових світоглядних освітянських орієнтирів (ідеали, цінності);
- визначення взаємозв'язку впливу фізичного виховання на природничий розвиток організму людини з перспективами подальшої життєдіяльності.

Якщо перші два чинники є сенс розглянути в суспільній соціально-культурній площині, то третій і четвертий мають вітальний характер, пов'язаний із кожною окремою людиною як біологічною системою.

Якщо розглянути шляхи впливу фізичної культури на людину, насамперед можна виділити таку тріаду – тренування, активне дозвілля, формування особистості (світогляд, етичні й естетичні норми та життєва позиція щодо власного фізичного розвитку і фізичних зусиль). Оптимальне використання оздоровчого впливу тренувального процесу та активного дозвілля веде до підвищення загальної працездатності, розширення фізичних можливостей, поліпшення психоемоційного стану людини. Істотною особливістю процесу тренування при різних методах його використання та організації є ефект суперкомпенсації після адекватних фізичних навантажень та кумулятивний тренувальний ефект, тобто послідовне підсумовування ефекту кількох тренувань. Активне дозвілля дозволяє отримати ефект, який усуває однобічний вплив одноманітної праці або тренування, відновлюючи весь спектр реактивності організму людини. Активне дозвілля здійснює гомеостатичні функції щодо відновлення сутнісних сил людини. Але основною соціальною функцією фізичного виховання є формування гармонійно розвинутої особистості з адекватною життєвою позицією щодо власної тілесності. Саме ідеали всебічно та гармонійно розвинутої людини, запозичені з античних часів, мають стати основним освітянським орієнтиром у фізичному вихованні.

В історичному ракурсі розвитку освіти початок відновлення та реалізації ідеалів всебічного гармонійного розвитку пов'язаний з діяльністю засновника Берлінського університету Вільгельма Гумбольдта. Саме започаткована ним у XVIII столітті доктрина вищої школи та конструкт (класичного університету) стали фундаментом вищої освіти сучасності. Інституційне повернення до ідеалів калокататії було на той час суттєвим кроком уперед від загально християнського середньовіччя та одночасно суттєвим поштовхом для розвитку природничих і гуманітарних наук. У царині фізичного виховання та спорту зазначені ідеали були підхоплені П'єром де Кубертенем, який, попри насамперед захопленість спортом, уважав, що цінність спортивних змагань та Олімпійських ігор виявляється у всебічному та гармонійному розвитку людини в дусі гуманізму (Кубертен, 1997). На жаль, освітні та виховні зусилля сучасної освіти зосереджені на реалізації «інтересів» (приватних побажань) та деяких здібностей студента, що ап'орі веде до однобічного розвитку особистості. У свою чергу, змістовий матеріал Олімпійської освіти (виведений за рамки вузькопрофільного викладання), ретрансльований через систему фізичного виховання та підкріплений релевантним досвідом фізичної підготовки, має стати суттєвим доробком щодо всебічного гармонійного розвитку сучасної молоді.

Треба зазначити, що специфікою фізичного виховання як педагогічного конструкта, є процес навчання фізичним вправам і руховим діям та розвиток властивих людям фізичних якостей, що гарантують спрямовану реалізацію здібностей. У якості одного з видів загального виховання фізичне виховання можливо репрезентувати як педагогічний процес, спрямований на формування здорової, фізично та духовно досконалої людини, зміцнення її здоров'я, сприяння покращенню працездатності та, на цих засадах, створення умов для творчого довголіття. Тож античний принцип усебічного гармонійного розвитку, саме у фізичному вихованні, отримує підтримку і подальше життя та впровадження у вихованні молоді.

Як процес фізичне виховання студентів тісно пов'язане із загальним процесом фізичного розвитку людини. Фізичний розвиток залежно від сукупності різних факторів і умов може мати різний характер – обмежений та дисгармонійний, або всебічний та гармонійний. Фізичний розвиток як процес зміни природничих морфо-функціональних властивостей організму в онтогенезі відбувається згідно з відповідними закономірностями (віковими, генетичними, впливом факторів зовнішнього середовища та ін.). Тож і процес фізичного виховання в оптимальному варіанті повинен бути тісно пов'язаний з індивідуальним фізичним розвитком та індивідуальними фізичними можливостями. Треба зазначити, що вплив фізичного виховання на людину не обмежується лише результатами фізичної підготовки. Саме у студентському віці формуються основні засади життєтворчості людини, тож фізичне виховання впливає на формування світогляду, емоційний стан людини, актуалізує вольові прояви та «вмикає» когнітивні процеси (відповідно до рухових завдань та ситуацій) (Вржесневський, Лукашова & Пахомов, 2019). На думку авторів, саме процес формування

індивідуальної світоглядної позиції є студента оптимальною площиною щодо взаємопідтримки та взаємозв'язку Олімпійської освіти та фізичного виховання.

Піклування про власне здоров'я є також відзнакою професіоналізму та соціальної відповідальності. Природне прагнення людини до зміцнення свого фізичного здоров'я та фізичного самовдосконалення в сучасному суспільстві стимулюється ще й зростаючою вартістю медичних послуг. На жаль, у силу причин, що історично та соціально склалися, автоматична реалізація потреби організму в регулярній збалансованій руховій активності на несвідомому рівні не відбувається. Треба визнати, що в значній частині сучасних студентів фізичні зусилля та регулярна рухова активність не є пріоритетами та знаходяться у стадії латентного згасання. У системі вищої освіти основним педагогічним конструктом, що запобігає та компенсує негативні впливи гіподинамії, є процес фізичного виховання. На наш погляд, у контексті трансформацій сучасного суспільства та змін у суспільній свідомості виникає необхідність суттєвого розширення предметного поля фізичного виховання з вторгненням до наукових площин не тільки педагогіки, але й історії, філософії, психології, соціології, антропології тощо. Отже, фізичне виховання в антропологічному контексті має бути обов'язковим елементом сучасної освіти.

У зазначеній системі координат, апелюючи до перевірених часом факторів, прикладів та образів, вимальовується контур олімпійської освіти. Приклади олімпійської історії, як античної, так і сучасної, зазвичай для молодшої людини більш переконливі, ніж логічні побудови та висновки. Тож є сенс більш детально зупинитися на феномені Олімпійської освіти, яка екстраполює історичний досвід, надбаний людством у сфері фізичної культури на проблемне поле фізичного виховання сучасності.

Олімпійська освіта, як складова загальної культури людини, тісно пов'язана з естетичним вихованням. Фізичне виховання є також не тільки «школою емоції та «школою волі» (Круглик, 2018; Полицарпова, 2003), або об'єктом розумової діяльності людини, але й «школою краси». Фізична краса людини завжди викликала позитивне естетичне сприйняття. Органічно розвинута мускулатура, струнка постава, гармонійна будова тіла з античних часів завжди привертає увагу.

У 2019 році серед студентів НАУ було проведено анкетне опитування. У анкетуванні взяли участь 162 студенти I курсу різної статі. Згідно з результатами дослідження 52% опитуваних із задоволенням дивляться на фізично розвинених та тренуваних людей, 41,5% – байдуже, негативно відносяться до фізично розвинених людей лише 6,5%. Викликає позитивні естетичні почуття і краса руху стрімко і чітко виконаної вправи. Загалом естетичність фізичних рухів і вправ має своєю об'єктивною основою раціональну відповідність форми і змісту. Задоволення та радість викликає не тільки досконалість будови тіла або фізичного руху, є краса і в узгодженості командної гри та командних виступів, у видовищності та драматургії спортивно-масових свят. Естетичні якості фізичної культури доволі яскраво виявляються в гімнастичних виступах, спортивних змаганнях, фізкультурних парадах, які, за загальним рахунком, стають на рівень з найбільш популярними шоу та виставами.

Наступним чинником Олімпійської освіти є етичні і моральні настанови та цінності. Фізичні вправи, що є основним засобом фізичного виховання, характеризуються як рухові дії, що виконуються у спеціально визначених умовах, які вимагають вияву та вдосконалення рухових якостей. Тож, займаючись фізичним вихованням, людина привчається підкоряти свої рухи, бажання, емоції встановленим умовам, нормам або еталонам та домагатися своєї мети, успіху, в рамках правил, тобто вчитися жити за правилами. Але існують і неписані правила, які можна репрезентувати як особливий «кодекс честі» фізкультурника чи спортсмена. Існує певна межа, яку спортсмени ні в якому разі не можуть порушувати, якою б привабливою не була перемога. П'єр де Кубертен вважав, що такою межею є етичні норми. Тож, саме у дотриманні цих норм він бачив потенціал виховного значення спорту. Відповідно Кубертен зазначав, що спорт може викликати як найбільш шляхетні, так і найбільш низькі почуття. Загальнолюдські принципи моральності трансформуються у сфері фізичної культури у вигляді специфічних етичних норм, що регулюють взаємовідносини та поведінку у фізкультурній та спортивній діяльності (Кубертен, 1997; Круглик, 2018). Таким чином, використовуючи при виконанні фізичних вправ моральний приклад та неписаний кодекс «Fair play», привчають до етично виправданих норм поведінки та взаємовідносин. За остаточним рахунком, етика фізкультурника повинна бути підпорядкована вищим формам загальнолюдських моральних цінностей. Зауважимо, що правила з існуючих видів спорту та морально-етичні норми, а також технічні рамки, встановлені для виконання вправ, міжнародно визнані, тобто прийняті у всьому світі.

Загалом ці норми позитивно впливають на розвиток духовного і морального потенціалу особистості і базуються на ідеалах калокатії та цінностях гуманізму й олімпізму. Прикладом пропаганди цих ідеалів і цінностей та втілення їх у освітянський процес в Україні є діяльність («Олімпійський урок», «Дні здоров'я», видавнича та просвітницька діяльність, виступи ветеранів

спорту та провідних спортсменів України, конгреси та семінари тощо) Олімпійської Академії України (ОАУ).

Дискусія. Окремим питанням, що, на наш погляд, потребує системного дослідження та вирішення в контексті загальної освіти, є наявність ідеалів у сучасному виховному процесі. На наш погляд, «ідеал» – це одна з вищих форм абстрактного мислення, яка існує насамперед в уяві. «Цінності» мають відношення до реального мислення, стану речей – оскільки неможливо цінувати те, чого поки ще не існує. Більшість авторитетних фахівців з олімпійської освіти, а саме С. Бубка, М. Булатова, В. Столяров, В. Платонов (Булатова & Бубка, 2012), у своїх працях згадують «олімпійські ідеали» як таке, що апріорі притаманне олімпійській освіті. Разом з цим досить часто вживають термін «цінності» як такий, що рівноважить «ідеалам». Тенденція щодо заміщення «ідеалів» цінностями спостерігається і в закордонних джерелах (Binder, 2012; Kellis, 2001; Lipiec, 1999). Тож важливо визначитися з використанням потенціалу цих понять в освітянському полі та у фізичному вихованні зокрема.

Треба визнати, що ідеали як базові суспільні орієнтири з плином часу у загальноцивілізаційному русі мають тенденцію трансформуватися у цінності. Наприклад, ідеал краси гармонійно розвинутого людського тіла, до якого прагнули в часи античності, у суспільстві споживання поступово нівелюється до значення «товарного вигляду». У цьому контексті вкрай важливо визначити відмінності між «ідеалами» і цінностями. Ідеали, це горизонтні і загоризонтні орієнтири, які визначають розвиток і шляхи еволюції та коеволуції нашого виду. Ідеали акумулюють творчий потенціал людини і велич її духу. Цінності це – оцінні критерії, властиві окремій людині, групі осіб, соціуму. Тобто, цінності це критерії успішності, самореалізації, соціального благополуччя, які, за певних умов, мають тенденцію реалізовуватися людиною або суспільством. Ідеали несуть потенціал, перспективи і сприяють подальшій еволюції і коеволуції нашого виду. Тож, ідеали первинні у відношенні до цінностей. По закінченню своєї історичної функції ідеали можуть трансформуватися в цінності. На наш погляд, спроба знову звести цінності в ранг ідеалів безперспективна, як і будь-яка спроба повторити минуле ще раз. Але витікає питання – чи вичерпана у виховних контекстах місія ідеалів калокагатії? Наскільки реалізовано людством закладений до цих ідеалів потенціал? Якщо Гумбольд, Кубертен, Торндайк (Кубертен, 1997) на певному етапі розвитку нашого суспільства поверталися до цих освітянських орієнтирів, тож вони мабуть й досі не вичерпані. Можливе також припущення, що існує опосередкований зв'язок між імпульсом всебічного розвитку та гармонійного самовдосконалення із сучасним розвитком системи безперервної освіти.

Імпульс ідеалів усебічного гармонійного розвитку з точки зору тілесності – в оптимальному розвитку, в корегуванні та ефективному використанні фізичних ресурсів організму людини на всіх етапах її життєвого циклу, а саме в перманентному контексті довгострокового діапазону. На наш погляд, такий меседж співпадає з еволюційною метою нашого виду, тобто – вдосконалення біологічної природи людини до умов та викликів зовнішнього середовища.

Окрім цього, у нашому дискурсі треба відзначити, що більшість фахівців зазначеної тематики концентрують увагу, у першу чергу, на спортивній складовій олімпізму (на змагальній драматургії, історичних фактах та ін.), але просвітницька функція Олімпійської освіти має й інші підтексти – психологічний, філософський, соціальний, антропологічний тощо. Зокрема, треба визнати, що мотиваційний вектор Олімпійської освіти для студентів непрофільних ЗВО має дещо інший ракурс, а тому й іншу вербалізацію, ніж для студентів-спортсменів.

Висновки. Потенціал Олімпійської освіти в педагогічних конструктах репрезентований історичними матеріалами та сучасною дійсністю, що носять соціальний, спортивний та виховний характер. Та, насамперед, Олімпійська освіта надає фізичному вихованню (як педагогічному процесу) життєстверджуючий сенс у вигляді ідеалів гармонійно об'єднаного розумового, фізичного, духовного та соціального розвитку особистості. Тож, у педагогічній площині Олімпійська освіта акумулює органічний взаємозв'язок розумового, фізичного, морального та естетичного виховання на єдності фізичного та духовного розвитку у контексті соціальних закономірностей сучасного суспільства. У симбіозі з фізичним вихованням посилюється потенціал та перспективи впровадження ідеалів всебічного гармонійного розвитку у сучасну освіту та життя.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

Булатова, М. & Бубка, С. (2012). Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры. Киев, Олимпийская литература.

Вржесневський, І., Лукашова, І. & Пахомов, В. (2019). Когнитивний диссонанс в проблемному полі фізичного виховання. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія*: зб. наук. пр. Київ: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», Вип. 1(14). 22-28.

Кубертен, П. (1997). *Олімпійські мемуари. The Olympic memoirs*. Київ: Олімпійська література.

Круглик, И.И. (2018). Эволюция идей олимпизма от античности до современности. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, 4. 96-101.

Поликарпова, Г.М. (2003). *Олимпийское образование и воспитание как предмет педагогического исследования*. Великий Новгород.

Amour, K. & Dagkas, S. (2012). Olympism and education: a critical review. *Educational Review*, 64(3), 261.

Binder, D.L. (2012). Olympic values education: evolution of a pedagogy. *Educational Review*. 64(3), 275-302.

Kellis, I. (2001). Presentation of a cultural activity of Olympic education program (pp.513-519). In *Report on the IOA's Special Sessions and Seminars*.

Lipiec, J. (1999). *Filozofia olimpizmu (The Philosophy of Olympism)*. Warsaw: Polskie Wydawnictwo Sportowe Sprsnt.

Makris, A. & Georgladiis, K. (2017) Athens 2004: Olympic education in Greece during the Athens 2004 Olympic Games. *Olympic education: an international review*. New York: Taylor & Francis. 47-59.

Naul, R., Binder, D., Rychtecky, A. & Culpan, I. (2014). Olympic education: on international sport and education. *Olympizm, Olympic education and learning legacies*. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing. 2-13.

REFERENCES

Bulatova, M. & Bubka, S. (2012). *Kul'turnoe nasledie Drevnej Grecii i Olimpijskie igry [Cultural Heritage of Ancient Greece and the Olympic Games]*. Kiev, Olimpijskaja literatura - Kiev, Olympic Literature. 408.

Vrzhesnevs'kij, I., Lukashova, I. & Pahomov, V. (2019). Kognitivnyj disonans v problemnom pole fizicheskogo vospitaniya [Cognitive dissonance in the problematic field of physical education.]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Seriya: Pedagogika. Psykholohiia – Proceedings of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology*, 1(14). 22-28.

Kuberten, P. (1997). *Olimpijski memuary [The Olympic memoirs]*. 180.

Kruglik, I.I. (2018). Jevoljucija idej olimpizma ot antichnosti do sovremennosti [The evolution of the ideas of Olympism from antiquity to the present]. *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu – Theory and Methods of Physical Education and Sport*, № 4. 96-101.

Polikarpova, G.M. (2003). *Olimpijskoe obrazovanie i vospitanie kak predmet pedagogicheskogo issledovaniya [Olympic education and education as a subject of pedagogical research]*. 525.

Amour, K. & Dagkas, S. (2012). Olympism and education: a critical review. *Educational Review*, 64(3), 261.

Binder, D.L. (2012). Olympic values education: evolution of a pedagogy. *Educational Review*. 64(3), 275-302.

Kellis, I. (2001). Presentation of a cultural activity of Olympic education program. In IOA. *Report on the IOA's Special Sessions and Seminars*. 513-519.

Lipiec, J. (1999). *Filozofia olimpizmu (The Philosophy of Olympism)*. Warsaw: Polskie Wydawnictwo Sportowe Sprsnt.

Makris, A. & Georgladiis, K. (2017) Athens 2004: Olympic education in Greece during the Athens 2004 Olympic Games. *Olympic education: an international review*. New York: Taylor & Francis. 47-59.

Naul, R., Binder, D., Rychtecky, A. & Culpan, I. (2014). Olympic education: on international sport and education. *Olympizm, Olympic education and learning legacies*. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing. 2-13.

I. Vrzhesnevsky, O. Zoz, Y. Yanishevsky

OLYMPIC EDUCATION AND PHYSICAL EDUCATION: CREATIVE POTENTIAL OF INTERPLAY

Abstract

Along with the positive trends in the development of modern post-industrial society, scientists also observe the negative signals and prerequisites for the future prospects of mankind. In the pedagogical space, these prerequisites are resolved in the short-term orientation to the short-term interests and wishes of the student, the support of the pattern of "rational" person and the replacement of ideals for values in the formation of the outlook of the young man. According to the authors, the modern education system is more oriented towards the creation of a personality that must function optimally in the consumption society and at the same time satisfy the wishes of clients (as an area of educational services). Therefore, the vital aspects of biological development and the advancement of the younger generations are viewed more in the context of their own choice of student or student, and in the socio-anthropological plane the prerogative of health care

professionals. According to the authors, to correct the marked defects, it makes sense to reproduce in the pedagogy the ideals of comprehensive harmonious development, which should become in the context of the "physicality" of man a basic evolutionary strategy. Olympic education not only represents information, historical materials and references to the achievements of prominent sports figures in society, but also appeals to the time-tested ideals of Olympism, including human development. Physical education, as an anthropological constant of pedagogical constructs in society, requires not only short-term, tactical guidelines. In today's society of excessive consumption and universal values, the young man lacks ideals related to virtues that accumulate moral, ethical and volitional aspects of education with the impulse to improve the biological nature of man and self-improvement. Therefore, the purpose of the article is to determine the potential of the interconnection and interplay of Olympic education and physical education of students. The study is devoted to the analysis of the interrelation of the basic factors of the ancient Olympic tradition and modern ideas about the use of the potential of Olympic education in the system of physical education of student youth. The specificity of the study involves the use of philosophical, anthropological, systemic, sociocultural approaches in the context of interdisciplinary research. The polemical questions of complex subtexts concerning the ideals and values of Olympism in modern pedagogical constructs are considered. The study violated the pedagogical, philosophical, anthropological and social prerequisites for defining the broadcasting of the ideas of Olympism in the contexts of both systemic and selective approaches. The material of theoretical generalizations reveals the nature of the pedagogical effects of "Olympic education". The potential of the symbiosis of Olympic education and physical education in the context of relaying the ideals of comprehensive harmonious human development has been revealed.

Keywords: *physical culture; physical education of students; types of education; Olympic education.*